

Instituția Publică
Compania „TELERADIO-MOLDOVA”

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE ȘI DEZVOLTARE

MD-2028, Republica Moldova, Chișinău, str. Miorița, ☎ 022-73-95-45

PROCES-VERBAL

nr. 33

*al ședinței din 18 noiembrie 2022, cu începere de la ora 15:00,
a Consiliului de supraveghere și dezvoltare (CSD) al furnizorului
public național de servicii media Compania „Teleradio-Moldova”*

La ședința Consiliului de supraveghere și dezvoltare au participat:

Arcadie Gherasim, președinte CSD
Sergiu Stanciu, secretar CSD
Irina Mațenco, membră CSD
Cristian Jardan, membru CSD
Aurelian Dănilă, membru CSD
Loretta Handrabura, membră CSD
Corneliu Popovici, membru CSD

Invitați:

Corneliu Durnescu, director general-adjunct (televiziune) al IP
Compania „Teleradio-Moldova”
Tatiana Vlas, șefa Serviciului programe, Moldova 1
Ludmila Troianovschi, redactor grilă, Moldova 1

Ședința este prezidată de președintele CSD, Arcadie Gherasim. Dânsul anunță că ședința este deliberativă și supune votului ordinea de zi:

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la Raportul intern de monitorizare a asigurării pluralismului politic în principalele ediții de știri ale postului de televiziune Moldova 1 în luna octombrie 2022.

2. Diverse.

S-a votat: „PENTRU” 7 voturi (Arcadie Gherasim, Sergiu Stanciu, Irina Mațenco, Cristian Jardan, Aurelian Dănilă, Corneliu Popovici)

1. Cu privire la Raportul intern de monitorizare a asigurării pluralismului politic în principalele ediții de știri ale postului de televiziune Moldova 1 în luna octombrie 2022.

Președintele CSD, Arcadie Gherasim menționează că discuția privind Raportul intern de monitorizare a asigurării pluralismului politic în principalele ediții de știri ale postului

de televiziune Moldova 1 se înscrie în procedurile și mecanismele CSD de supraveghere a modului în care Instituția Publică își onorează angajamentele și obligațiunile constituționale, cele din Codul serviciilor media audiovizuale, dar și din Statutul Companiei de a asigura pluralismul în cadrul transmisiunilor de știri. El oferă cuvântul autoarelor raportului: Tatiana Vlas, șefa Serviciului programe, Moldova 1 și Ludmila Troianovschi, redactor grilă, Moldova 1.

Tatiana Vlas: „Noi am mers după metodologia de monitorizare a radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova care a fost elaborată cu susținere din partea Consiliului European. De menționat că metodologia este folosită și de Consiliul Audiovizualului atunci când monitorizează posturile de televiziune din țară. Am mers pe ideea de a măsura timpul antenă din cadrul edițiilor de știri și a „Mesagerului” prin metodologia cantitativă și calitativă. În plus, am arătat timpul direct și indirect al vorbitorilor, actorilor politici monitorizați și tonul acoperirii pozitiv/negativ sau neutru. Cel mai complicat este acest aspect, deoarece în metodologie sunt două componente care ne arată care este acest ton: este vorba de contextul și conținutul știrii. Ne-am propus drept scop să monitorizăm prezența actorilor politici: Guvern, Președinție, Parlament, partide parlamentare de la guvernare, de opoziție, partide extraparlamentare, autorități publice locale, sectorul asociativ. Cu privire la pozitiv/negativ sau neutru, știrile nu ar trebui să fie neutre: dacă ar fi neutre nu ar fi interesante. În mass-media prezentarea știrilor trebuie să fie neutră, dar conținutul poate fi diferit. Un alt aspect al monitorizării este discursul direct și discursul indirect. Segmentele de discurs direct ale actorilor politici sunt mai atractive decât cele indirecte: în știrile de limbă rusă am avut puține discursuri, iar, dacă le comparăm cu cele indirecte, sunt mult mai mici ca volum. În urma monitorizării cantitative a timpului folosit de actorii politici în edițiile de știri în limba rusă, rezultatele sunt următoarele (în ordine descrescândă):

1. Guvern- 1486 sec
2. Sectorul asociativ – 724 sec
3. Partide de opoziție – 579 sec
4. Președinție – 390 sec
5. Adunarea populară a UTA Gagauzia – 314 sec
6. Alții (Vladimir Plahotniuc, Igor Dodon)- 202 sec
7. Autorități publice locale – 197 sec
8. Parlamentul RM – 153 sec
9. Partide extraparlamentare- 106 sec
10. Procuratura anticorupție- 70 sec

Cât despre programul informativ „Mesager” nu avem extreme, aici sunt amestecate tonurile, ceea ce este un semn că jurnaliștii au vorbit pe diferite tonuri fără a avea anumiți favoriți. Reflectările directe și indirecte la „Mesager” arată o altă situație: aici avem reflectare directă mult mai pronunțată, de multe ori actorii politici au mai mult timp direct decât indirect.

Analiza realizată în baza metodologiei stabilite permite să constatăm următoarele:

1. În subiectele edițiilor „Mesager”, își găsesc prezența marea majoritate a actorilor și entităților politice din RM, excepție în perioada monitorizată fac partidele extraparlamentare și grupurile politice.

2. Subiectele ce au ax director autoritățile publice locale reflectă o gamă evenimentială largă ce vizează activitatea social-politică și culturală, problemele, realizările acestora. Mai mult de 60% din întregul timp total oferit acestui spațiu ideatic, constatăm, a fost oferit autorităților publice ale municipiului Chișinău.

3. În perioada 21 – 31 octombrie în cadrul ediției „Mesager” au fost difuzate 15 subiecte controversate ce țin de protestele organizate de partidul Șor, dosarele lui Igor Dodon, acuzațiile guvernului SUA și ale RISE Moldova la adresa lui Igor Dodon, Ilan Șor, Vlad Plahotniuc, Ion Ceban, Zinaida Greceanîi, eliberarea din arest a Marinei Tauber, deputat al partidului Șor, economisirea de energie electrică în Chișinău, TVA pentru agricultori. Toate 15 subiecte au prezentat mai multe opinii, fie prin discursuri directe, fie prin discursuri indirecte. În 14 ediții opiniile au fost diferite, cu excepția subiectului din 23 octombrie despre protestatari, în care au fost expuse trei opinii critice la adresa Marinei Tauber și a partidului Șor. Cu excepția acestui caz, considerăm că în octombrie echidistanța jurnalistică în subiectele controversate a fost respectată.

Ludmila Troianovschi: „Perioada monitorizată de mine s-a axat mai mult pe cercetarea păstrării echilibrului și a modului de reflectare a actorilor politici. Timpul rezervat pentru partidele de opoziție este egal cu cel al partidului PAS. Timpul reflectării, în direct, al reprezentanților opoziției, la fel sunt mai mari decât al reprezentanților partidului de guvernământ”.

În contextul celor expuse, membra CSD Loretta Hndrabura s-a interesat când a fost făcută ultima monitorizare în cadrul Companiei și dacă există standarde în ceea ce privește co-raportul timpului rezervat pentru Guvern, Parlament și partide extraparlamentare, ale timpului rezervat pentru fiecare dintre subiecți.

Tatiana Vlas a menționat că o monitorizare de acest gen s-a făcut pentru prima dată. Cât despre timpul rezervat pentru fiecare subiecți nu există normative.

Președintele CSD Arcadie Gherasim s-a interesat cum este tratat un material în care sunt interviavați cetățeni indignați de ceea ce întreprinde un partid politic și cum sunt clasificate aceste materiale.

Directorul general-adjunct Corneliu Durnescu a menționat că astfel de materiale se numesc analiză; un exemplu sunt și protestele, se protestează în legătură cu ceva și, în final, acest protest afectează și alte părți.

Corneliu Durnescu: „Asemenea rapoarte și analize sunt binevenite mereu. Discutăm despre crearea unui departament de evaluare pentru a avea în permanență date de referință care să ne ajute să fim echidistanți, corecți atunci când realizăm sarcinile ce revin instituției publice. Ceea ce vreau să menționez e că raportul în sine reflectă un echilibru al prezenței actorilor politici în programele de actualități de la Moldova 1”.

Urmare a dezbaterilor finale, președintele CSD supune votului următoarea decizie:

1. Se ia act de Raportul intern de monitorizare a gradului de asigurare a pluralismului politic în principalele ediții de știri ale postului de televiziune Moldova 1 în luna octombrie 2022.
2. Se recomandă directorului general-adjunct, Corneliu Durnescu, să întreprindă acțiuni orientate spre asigurarea continuă a pluralismului politic în programele de

actualități de la postul de televiziune Moldova 1 și să informeze CSD, până la 1 aprilie 2023, despre eficiența acestor acțiuni.

S-a votat „**PENTRU**” 7 voturi (Arcadie Gherasim, Sergiu Stanciu, Irina Mațenco, Loretta Handrabura, Cristian Jardan, Aurelian Dănilă, Corneliu Popovici)

După epuizarea ordinii de zi, președintele CSD, Arcadie Gherasim anunță închiderea ședinței.

Președintele CSD,
Arcadie Gherasim

Secretarul CSD,
Sergiu Stanciu

